

ВІКОВА ТА ПЕДАГОГІЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Спеціальність – А3 Початкова освіта

Галузь знань – А Освіта

Освітньо-професійна програма – Початкова освіта.

Дисципліна циклу: нормативна, циклу професійної підготовки

Рік підготовки: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 5. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

д. пед. наук, к. психол. наук, професор Лілія Зіновіївна Ребуха

Контактна інформація

Rebukha.Liliya@ukr.net

тел. +38097 425 98 66

Опис дисципліни

Дисципліна «Вікова та педагогічна психологія» спрямована на професійну підготовку фахівців початкової освіти з урахуванням потреб сучасного суспільства.

Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення загально-педагогічної та професійної підготовки майбутніх фахівців, що передбачає формування у студентів ґрунтовних знань теоретичних основ сучасної вікової та педагогічної психології, ознайомлення із науковими дослідженнями й здобутками у сфері закономірностей функціонування психіки та вікової динаміки її розвитку, встановлення взаємозв'язку між навчанням та розвитком особистості, методологічними основами вивчення психічної діяльності особистості, її когнітивною, афективною та регулятивною сферами на різних вікових етапах розвитку, набуття професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок та психологічної готовності до їх застосування в педагогічній практиці.

Структура курсу

Години (лек./практ.) Денна Заочна		Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	1/1	1. Предмет і методи вікової психології	Оволодіння засадничими поняттями й категоріями педагогічної та вікової психології, окреслити її методи та становлення як наукової дисципліни	Опитування
4/4	1/-	2. Загальна характеристика онтогенезу людської психіки	Розуміння закономірностей психічного розвитку та основних механізмів змін вікових періодів розвитку особистості в онтогенезі.	Тести

4/4	-/-	3. Психологія розвитку дитини від народження до вступу в школу.	Осягнення важливості вивчення особливостей психічного розвитку та формування людини на її вікових етапах від народження до вступу в школу.	Опитування
4/2	-/-	4. Психологічні особливості молодшого школяра.	Розуміти особливості психічного розвитку та закономірності формування молодшого школяра.	Тести, опитування
4/2	1/1	5. Психологія розвитку особистості підлітка.	Усвідомлення особливостей психічного розвитку підлітка	Опитування
4/2	1/1	6. Психологія ранньої юності.	Розуміння особливостей психічного розвитку та закономірностей формування особистості у юнацькому віці.	Опитування реферати
4/4	1/-	7. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки.	Розуміння методологічних основ педагогічної психології, її основних напрямків і сучасного стан розвитку.	Творче завдання, тести
4/2	1/-	8. Психологія навчання.	Розуміння основних психологічних особливостей ефективної передачі здобувачам освіти соціокультурного досвіду за час навчання у закладі освіти.	Опитування тести, реферати
4/2	-/-	9. Психологія учіння.	Розуміння психологічних особливостей результативного учіння як важливого чинника освітньої діяльності.	Задачі, тести, вправи
4/2	1/-	10. Психологія виховання.	Розуміння особливостей доцільного впливу педагога на становлення молодшої людини.	Опитування реферати
6/4	1/1	11. Психологія педагогічної діяльності та особистості педагога.	Розуміння визначальних психологічних параметрів ефективності діяльності педагога як організатора та управлінця освітнім процесом.	Задачі, тести, вправи

Літературні джерела

1. Василенко, Л., Савчин, М. (2021). Вікова психологія. Київ: Академія, 376 с.
2. Видра О. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навч. літератури, 2019. 112 с.
3. Вікова та педагогічна психологія : навч. посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю «Соціологія» / Нар. укр. акад. [каф. соціології та гуманітарних дисциплін;

- авт. упор. Н.П. Гога]. Харків: Вид-во НУА, 2023 80 с.
4. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 424 с.
 5. Дуткевич Т. В. Дошкільна психологія: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 392 с.
 6. Дуткевич Т. Дитяча психологія. Київ: Центр навчальної літератури. 2017. 424 с.
 7. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 128 с.
 8. Лисенко, Л. М. (2020). Вікова психологія. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 113 с.
 9. Москалець В. Функціонально-психологічна сутність свідомості як рамкової умови пізнання, методологування, віри, мислення, діяльності. *Психологія і суспільство*. 2019. № 1. С. 35–51.
 10. Нова українська школа, (2017–2022). [online]. Available at: <https://nus.org.ua> [Accessed 11.06.2022].
 11. Ребуха Л.З. Формування соціально-психологічних та педагогічних складових міжкультурної компетентності майбутніх фахівців соціономічних професій. *Збірник Національної академії Державної прикордонної служби України*. Серія: педагогічні науки. 2019. №4(19). С. 337–347.
 12. Ребуха Л.З. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими потребами у закладах дошкільної освіти. *Впровадження сучасних технологій в процесі забезпечення якісної підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти*: зб. наук. праць / укладачі: Мисик О.С., Миськова Н.М., Онофрійчук Л.О., Пісоцька Л.С., Розгон В.В.; За заг.ред. проф. Зданевич Л.В. Хмельницький : ХГПА, 2024. С. 549–551.
 13. Сергєєнкова О., Столярчук О., Столярчук О., Пасєка О. Вікова психологія. Київ: Центр навчальної літератури. 2020. 376 с.
 14. Учитель І. Б., Сурякова М. В., Батраченко І. Б. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник [електронне видання]. Дніпро: Середняк Т. К., 2021. 162 с. <http://212.1.86.13/jspui/handle/123456789/4470>
 15. Solms Mark. New project for ascientific psychology: General scheme. *Neuropsychanalysis*. 2020. 22.1-2. P. 5-35.
 16. Tomich, L., Martsyniak-Dorosh, O., Partyko, N., Kiparenko, O., Mateiko, N., Boiaryn, L. Psychotherapy and Correction of Neuropsychic Disorders within the Neurotic Personality Development. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*. 2022. №3. P. 138-145.
 17. Valsiner Jaan. General human psychology. New York, NY, USA: Springer, 2021. 321 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15 %	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-6)	Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 7-11)	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання	Теоретичне питання 1 – макс. 50 балів. Теоретичне питання 2 – макс. 50 балів.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом